

ОДЕСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ І.І. МЕЧНИКОВА
ЦЕНТР ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ЯКОСТІ ОСВІТИ

АНАЛІТИЧНИЙ ЗВІТ

за результатами анкетування здобувачів вищої освіти
першого (бакалаврського) рівня вищої освіти,
які навчаються за освітньо-професійною програмою
«Соціальна робота»

Одеса-2023

1. Загальна інформація про дослідження і респондентів

Метою анкетування було вивчення думки здобувачів вищої освіти щодо якості освітнього процесу в ОНУ імені І.І. Мечникова. Таке опитування є формою участі здобувачів вищої освіти у системі внутрішнього забезпечення якості вищої освіти та одним із механізмів реалізації студентоцентрованого навчання. Опитування здобувачів вищої освіти є анонімним і проводилось онлайн.

Анкетування проведено у I семестрі 2022-2023 навч. року. Учасники анкетування – здобувачі вищої освіти першого (бакалаврського) рівня вищої освіти, які навчаються за освітньо-професійною програмою (ОПП) «Соціальна робота». Опитування проводилось за анкетами: «Якість освітньої програми», «Якість освіти», «Якість викладання». Бланк анкети «Якість освітньої програми» містить 9 запитань стосовно змісту освітньо-професійної програм. Бланк анкети «Якість освіти» містить 34 запитання, три з них – відкритих.

Аналіз відповідей респондентів здійснювався в цілому за освітньо-професійною програмою.

2. Результати опитування за анкетою «Якість освітньої програми»

В опитуванні взяли участь 42 здобувача вищої освіти, які навчаються на всіх курсах бакалаврата за освітньо-професійною програмою «Соціальна робота». Результати оцінювання здобувачами вищої освіти якості змісту освітньо-професійної програми представлено у таблиці 1.

Таблиця 1

Оцінювання якості змісту ОПП «Соціальна робота» здобувачами вищої освіти (у відсотках)

№		Так (%)	Ні (%)
1	Чи реалізовується за Вашою ОП вільний вибір дисциплін?	97,6	2,4
2	Чи достатній обсяг практичної підготовки, закладений в ОП Вашої спеціальності?	97,6	2,4
3	Чи порушується, на Вашу думку, логіка викладання дисциплін ОП вашої спеціальності?	4,8	95,2
4	Чи зустрічається дублювання змісту навчального матеріалу дисциплін ОП вашої спеціальності?	9,5	90,5
5	Чи співпали Ваші очікування щодо ОП Вашої спеціальності з її реальним змістом?	100	-

Аналізуючи відповіді здобувачів освіти на питання анкети щодо відповідності змісту освітньо-професійної програми їхнім очікуванням, слід зазначити, що всі респонденти дали позитивну відповідь, що є підтвердженням високої якості змістової складової освітньо-професійної програми. Досліджуючи відповіді студентів на запитання анкети, можна зазначити, що 97,6% опитані здобувачі освіти відповіли, що в процесі реалізації освітньої програми здійснюється вільний вибір навчальних дисциплін, обсяг практичної підготовки є достатнім. 9,5% опитуваних зазначили наявність певних загальних повторів змісту навчальних дисциплін, що також підтверджує достатньо високий рівень якості змістового складнику освітньої програми.

Здобувачі вищої освіти хотіли би більше вивчати юридичні, нові напрямки психологічних дисциплін, мова жестів, hr-менеджмент, соціальна робота з дітьми з інвалідністю та соціальна робота з людьми похилого віку, предметів практичної спрямованості. Дисципліни, які б студенти бажали вилучити: «Персонологія», «Англійська мова», «Культурологія».

За результатами опитування сформовано такі пропозиції щодо поліпшення змістового складника освітньо-професійної програми:

1. Розглянути можливість поглиблення підготовки здобувачів з дисциплін юридичного та психологічного напрямків, мови жестів, hr-менеджмент, соціальна робота з дітьми з інвалідністю та соціальна робота з людьми похилого віку та включити відповідні навчальні дисципліни до переліку вибіркових за можливістю.
2. Розглянути можливість посилення практичної підготовки здобувачів.
3. Розглянути можливість перегляду та посилення змістовної та практичної складової дисциплін обов'язкового циклу «Персонологія», «Англійська мова», «Політологія», «Культурологія».
4. Посилити роботу щодо залучення здобувачів вищої освіти до процесів забезпечення якості освіти та інформування їх стосовно змін, що вносяться до ОП на основі результатів анкетування.

3. Результати опитування за анкетною «Якість освіти»

В опитуванні взяли участь 41 здобувачів вищої освіти, які навчаються на бакалавраті за освітньо-професійною програмою «Соціальна робота». Запитання анкети «Якість освіти» розподіляються за такими блоками: участь здобувачів вищої освіти у забезпеченні якості освітньої програми, якість оцінювання результатів навчання, якість викладання, організація та загальна підтримка освітньої програми.

Відповіді здобувачів вищої освіти першого (бакалаврського) рівня на питання блоку «Участь у забезпеченні якості освітньої програми» засвідчили, що з твердженням «Здобувачі освіти мають можливість бути залученими до забезпечення якості освіти» цілком погодились 90,2% опитуваних здобувачів, 9,8% респондентів відповіли що погоджуються майже повністю. Вважають, що мають можливість впливати на зміст (набір дисциплін) освітньої програми, за якою навчаються, 48,8% опитаних студентів, 46,3% частково з цим погоджуються і лише 4,9% не погоджуються із цим твердженням. З твердженням, що мають можливість оцінювати роботу викладачів цілком згодні 80,5 %, частково згодні – 17,1 % респондентів, 2,4 % не згодні. 75,6% опитаних здобувачів освіти зазначили, що мають можливість вільно обирати навчальні дисципліни, лише 24,4% погоджуються із цим твердженням частково. Такі результати свідчать про достатній рівень залученості здобувачів вищої освіти до процесів забезпечення якості освіти та інформування їх щодо управлінських рішень, прийнятих за результатами опитувань.

Результати анкетування за блоком запитань «Якість оцінювання результатів навчання» засвідчили, що високий відсоток (82,9%) респонденти вважають способи і методи оцінювання результатів навчання справедливими і лише 17,1% частково із цим погоджуються. Високий відсоток опитуваних (90,2%) визначили опитаних здобувачів зазначили, отримують детальний відгук (зворотній зв'язок); у 9,8% лише частково погоджуються з твердженням. З них респондентів майже завжди швидко (73.2); у 24,4% частково швидко і лише 2,4% не швидко. У 87,8% про свою роботу і цей відгук допоміг їм з'ясувати ті речі, які вони не розуміли, і тільки 12,2% частково погоджуються із цим твердженням. Також майже усі опитані бакалаври вказали, що під час навчання, загальне ставлення викладачів до них було об'єктивним і неупередженим (90,2%) і лише 9,8% частково із цим погоджуються.

Оцінювання блоку «Якість викладання» здійснюється з метою дослідження рівня якості викладання, видів інформаційних ресурсів, які супроводжують цей процес, а також дотримання принципів академічної доброчесності. В цілому анкетування за даним блоком показало, що високий відсоток здобувачі вищої освіти вважають викладачів за своєю освітньою програмою висококваліфікованими та компетентними (85,4%), добре організованими та підготовленими до занять(85,4%), в обох випадках 14,6% респондентів погоджуються с твердженнями частково. 95,1% респондентів цілком згодні з думкою, що викладачі застосовують різноманітні викладацькі методики для забезпечення ефективності навчання.

Аналіз відповідей респондентів щодо можливості отримання корисні настанови та вичерпні консультації, підтримку, коли необхідно робити вибір щодо навчання – 87,8%, і 12,2% майже погоджуються з цим твердженням. Респонденти отримують консультацій викладача з навчальних питань, що свідчить про тісну співпрацю викладачів зі здобувачами вищої освіти. 88% респондентів мають змогу швидко контактувати з викладачем коли виникає така необхідність, і частково погоджуються з цим твердженням 22% респондентів. 88,5% здобувачів визначають те, що викладачі якісно пояснюють ключові поняття теми і 19,5% частково погоджуються з цим твердженням. 87,8% студентів зазначили, що частка навчального часу, відведена на самостійну роботу, була достатньою, 12,2% частково з цим згодні. При цьому, методичне забезпечення були достатніми для 83% здобувачів, для 2,4% не достатньою і для 14,6% частково погодились що методичного забезпечення було достатнім. Необхідні навчальні ресурси для вивчення матеріалу у респондентів є доступними для 87,8% та майже повністю доступна для 12,2%; як і мережа інтернет є повністю доступна для 85,4% і частково погоджуються із цим твердженням 14,6%. Розклад занять є повністю ефективним та зручним для 83% здобувачів; частково зручний і ефективний для 14,6% і не погодились із цим твердженням 2,4% респондентів. У разі наявності будь-яких змін у навчальному процесі чи викладанні ефективно використовується комунікація між студентами і представниками факультету у 92,7% здобувачів, частково погоджуються із цим твердженням 7,3%.

Слід відзначити, що 80,5% опитаних респондентів ознайомлені з порядком оскарження результатів заліків, іспитів; 19,5% частково погоджуються із цим твердженням. Ознайомлені з порядком перескладання заліків, іспитів, а також з процедурами врегулювання конфліктних ситуацій в університеті 87,8%, 12,2% частково погоджуються із цим твердженням. Процедурами реагування університету на порушення академічної доброчесності знайомі у повній мірі 85,4% респондентів і 14,6% частково погоджуються із цим твердженням; 85,4% респондентів ознайомлені з роботою психологічної служби, 14,6% частково ознайомлені.

Серед сильних сторін університету здобувачі вищої освіти відмітили:

Щодо викладачів: доброзичлива атмосфера з викладачами та у групі, відмічено, що викладачі добре розуміють здобувачів, входять в положення і допомагають, відмічено наявність зворотного зв'язку та чуйність, чемність у спілкуванні, робота кураторів груп, доступність та зрозумілість пояснення матеріалу, методика навчання, професіоналізм, компетентність і досвід викладачів, індивідуальний підхід до студентів, активне залучення студентів до життєдіяльності університету, творчу атмосферу, та загальна атмосфера сім'ї

Щодо навчання: творчій підхід до лекцій, якість пояснення матеріалу, наявність можливості стажування в інших країнах, відсутність корупції, можливість навчатися он-лайн.

Щодо університету в загалом: якість підготовки та організації днів відкритих дверей, корпуси університету, ботанічний сад, різноманітність університетських заходів.

Приклади відповідей студентів на запитання «Що Вам подобається в університеті?»:

- Саме університетське життя подобається , вивчати пізнавати нове та розвиватися у стінах закладу.
- Викладачі завжди входять в положення студента і допомагають. Доступна будь-яка інформація, яка мене цікавить.
- Доброзичлива атмосфера з викладачами групою. Саме університетське життя подобається, вивчати пізнавати нове та розвиватися у стінах закладу .
- Дружня група, класний куратор та викладач, також є викладачі які чемні, веселі.
- Наш університет найкращий ! У ньому є неймовірні викладачі , найкращі студенти, атмосфера сім'ї, цікаві пари та змістовні практичні
- По перше це викладачі, тому що мені подобається як вони ставляться до студентів. Також мені подобається творчий підхід до лекцій, як вони пояснюють нам матеріал. Як вони підходять до кожного студента. По друге це різноманітні заходи, які проводить університет. Також це стажування в іншій країні. По третє це Дні відкритих дверей, мені подобається як все дуже організовано.
- Людяне відношення до студентів , з розумінням і любов'ю. Чітка підготовка викладачів до лекцій , цікаве подання лекцій і практичних/семінарських занять. Лекції цікаві навіть в онлайн форматі.
- Форма навчання , компетентність викладачів та деканату

До слабких сторін університету здобувачі вищої освіти віднесли недостатнє матеріально-технічне оснащення.

Рекомендації за результатами анкетування

1. Посилити роботу щодо поінформованості здобувачів вищої освіти щодо:
  - порядку оскарження результатів заліків, іспитів;
  - порядку перескладання заліків, іспитів;
  - процедури реагування університету на порушення академічної доброчесності;
  - процедур врегулювання конфліктних ситуацій;
  - роботи психологічної служби університету
2. Посилити стан методичного забезпечення самостійної роботи здобувачів освіти з навчальних дисциплін.
3. Розглянути можливість врахування потреб здобувачів під час складання розкладу.
4. Сприяти інформуванню здобувачів вищої освіти стосовно змін, що вносяться до ОП на основі результатів анкетування.

Результати опитування за анкетною «Якість викладання» доведені до відома декану факультету, а також до кожного викладача. За результатами анкетування сформовано такі рекомендації: на засіданнях кафедр звернути увагу викладачів на обов'язкове повідомлення на початку вивчення навчальної дисципліни системи та критеріїв оцінювання результатів навчання здобувачів вищої освіти, загальних «правил гри», їхнього обов'язкового дотримання упродовж вивчення навчальної дисципліни; звернути увагу викладачів на неприпустимість зневажливого ставлення до студентів; провести на

кафедрах методичні семінари з проблеми застосування в освітньому процесі інноваційних технологій навчання.

Результати опитування здобувачів вищої освіти щодо якості реалізації освітньо-професійної програми доведені до відома декана факультету психології та соціальної роботи, гаранта освітньої програми «Соціальна робота» для обговорення на засіданнях вченої ради факультету, кафедр, робочої групи з метою подальшого удосконалення та підвищення якості реалізації освітньої програми.